



ORTA ANADOLU HUBUBAT BAKLİYAT YAĞLI TOHUMLAR İHRACATÇI BİRLİKLERİ

Sayı: 79316202-TİM.OAİB.06.ARG3.2022/1798-11394
Konu: Tarım Yatırımlarında Destek Limitleri Artırıldı

Ankara, 29/11/2022

SİRKÜLER (H – 2022)

Sayın Üyemiz,

Bugünkü Resmî Gazetede yer alan 2020/24 Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile kırsal ekonomik altyapının güçlendirilmesi amacıyla uygulamaya konulan tarıma dayalı ekonomik yatırımların desteklenmesinde hibe desteğinde proje alt ve üst limitleri artırıldı. Buna göre, daha önce desteklemeye dahil olan "tarımsal amaçlı kooperatifler ve birlikler" ibaresi "birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri" şeklinde değiştirildi. Bu kapsamdaki gerçek kişiler ile birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri tüzel kişilerin Tebliğle belirlenen yatırım konularında hibeye esas olacak üst sınırlar; yatırım niteliği yeni tesis olan başvurularda 5 milyondan 7 milyon liraya, tamamlama olan başvurularda 3.5 milyon TL'den 5 milyon TL'ye yenileme/modernizasyon olan başvurularda 3 milyon TL'den 4 milyon TL'ye çıkarıldı. Hibe desteğine esas proje alt limiti ise 250.000 TL'den 1 milyon TL'ye yükseltildi. Yeni düzenlemeye göre, yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece inşaat faaliyeti, makine ve ekipman alım giderinden ibaret olamayacak. Ancak, çelik silo, soğuk hava deposu ve sera yatırımları ile su ürünleri yetiştiriciliği yatırımları bu hüküm dışında tutuldu.

Aynı gazetede yer alan 2020/25 sayılı Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ ile 300.000 TL'ye kadar başvuruları tanımlayan "A iş planı"nda sınırlar; "5000 TL ile 500.000 TL arası bütçeli başvurular" şeklinde, 20.000 TL ile 600.000 TL arasındaki başvuruları tanımlayan "B iş planı"ndaki sınırlar ise "50.000 TL ile 1 milyon TL arası bütçeli başvurular" olarak değiştirildi. Bu tebliğle belirlenen yatırım konularında hibeye esas olabilecek üst sınırlar; "A iş planı" kapsamındaki projeler için 300.000 TL'den 500.000 TL'ye, "B iş planı" kapsamındaki projeler için de 600.000 TL'den 1 milyon TL'ye çıkarıldı. Projeye alt limitleri ise; "A iş planı" için 5.000 TL olarak kayda geçerken, "B iş planı" için 20.000 TL'den 50.000 TL'ye yükseltildi.

Ayrıntılı bilgi için: Mustafa Eken - Uzman Yrd.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oai.org.tr / www.oai.org.tr





**ORTA ANADOLU HUBUBAT
BAKLİYAT YAĞLI TOHUMLAR
İHRACATÇI BİRLİKLERİ**

Sayı: 79316202-TİM.OAİB.06.ARG3.2022/1798-11394
Konu: Tarım Yatırımlarında Destek Limitleri Artırıldı

Ankara, 29/11/2022

Yayımlı tarihinde yürürlüğe giren söz konusu tebliğler işbu sirküler ekinde yer almaktadır.

Bilgileri rica olunur.

Esra ARPINAR
Genel Sekreter V.

Ek: 1) Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ no: 2020/24)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ no: 2022/29)

2) Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/25)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022/30)

Ayrıntılı bilgi için: Mustafa Eken - Uzman Yrd.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oai.org.tr / www.oai.org.tr



TEBLİĞ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
EKONOMİK YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2020/24)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2022/29)**

MADDE 1- 21/11/2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/24)'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (r), (mm) ve (oo) bentleri yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (g) bendine "her yıl" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kasım ayında bir sonraki yılın uygulamalarında kullanılmak üzere" ibaresi ile (l) bendine "makine ekipman alımları ve" ibaresinden sonra gelmek üzere "gerekli olması halinde" ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (i) bendinde yer alan "yatırım izleme koordinasyon başkanı/başkan yardımcısı veya" ibaresi, (ş) bendinde yer alan "ve il müdürlüğünce uygun kabul edilen" ibaresi ve (v) bendinde yer alan "en az 3 dekar" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (o), (p) ve (t) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"o) Küçük ölçekli işletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu elli milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeyi,"

"p) Merkez proje değerlendirme ve bütçe belirleme komisyonu: İl proje değerlendirme komisyonu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda teklif edilen proje başvurularını, bu Tebliğde yer alan esaslar doğrultusunda değerlendiren, yatırım bütçelerini belirleyen, illerin katsayılarını hesaplayarak bütçenin bu katsayı oranında il bazında dağılımını yapan ve Genel Müdürlükçe aralarında ilgili genel müdür yardımcısı ve daire başkanının bulunduğu en az beş kişiden oluşturulan komisyonu,"

"t) Orta ölçekli işletme: İki yüz elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu iki yüz elli milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeyi,"

"pp) Bakanlık kayıt sistemi: Bakanlık tarafından oluşturulan tarımsal üretime yönelik kayıt sistemlerini,

rr) Referans fiyat: Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüklerinde oluşturulan referans fiyat komisyonu tarafından belirlenerek listeler halinde yayımlanan makine ve ekipman fiyatını,

ss) Referans fiyat komisyonu: Genel Müdürlükte ilgili daire başkanı başkanlığında ilgili daire personeli içinden, il müdürlüklerinde ise il müdürü ve/veya il müdür yardımcısı başkanlığında il proje yürütme personeli içinden en az üç kişiden oluşturulan komisyonu,"

MADDE 2- Aynı Tebliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ç) Projelerin uygulamasını bu Tebliğ, yürürlükteki ilgili mevzuat ve bu amaçla Genel Müdürlük tarafından hazırlanan güncel uygulama rehberi hükümleri doğrultusunda kontrol eder, izler ve değerlendirir. Ödeme taleplerini inceleyerek uygun olanları il müdürlüğünün onayından sonra Genel Müdürlüğe gönderir."

MADDE 3- Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine "yapımı ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "yenilenebilir enerji ve/veya" ibaresi eklenmiş, aynı maddenin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin onuncu ve on yedinci fıkralarına "kooperatifler" ibarelerinden önce gelmek üzere "birim" ibareleri eklenmiş, aynı maddenin on üçüncü fıkrasında yer alan "son ödemenin" ibaresi "başvurunun" şeklinde, "üç" ibaresi "beş" şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin on altıncı fıkrasında yer alan "kooperatiflerce" ibaresi "birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birliklerince" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra da yer alan "yatırım konularına ait" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(8) Un, yem ve kütlü pamuk konusunda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular kabul edilmez."

"(20) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre kurulmuş serbest bölgelerde yapılacak yatırımlar için başvuru kabul edilmemektedir."

MADDE 4- Aynı Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Ekim" ibaresi "Kasım" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 10- (1) Yatırım projelerinin son tamamlanma tarihi, mücbir sebepler hariç hibe sözleşmesinin imzalandığı takvim yılının Kasım ayının son iş günüdür."

MADDE 6- Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "çiftçi kayıt sistemine, tarımsal üretim kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşturulmuş diğer" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- Aynı Tebliğin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "kooperatifler ve birlikler" ibaresi "birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) İl özel idaresi ve belediye gibi kamu kurum ve kuruluşları, bunların vakıf ve birlik benzeri teşekkülleri ile içinde bulundukları ortaklıkların başvuruları Program kapsamında değerlendirilmez."

MADDE 8- Aynı Tebliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “kooperatifler ve birlikler” ibaresi “birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri” şeklinde, “5.000.000” ibaresi “7.000.000” şeklinde, “3.500.000” ibaresi “5.000.000” şeklinde ve “3.000.000” ibaresi “4.000.000” şeklinde ve aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “250.000” ibaresi “1.000.001” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- Aynı Tebliğin 16 ncı maddesinin ikinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece inşaat faaliyetinden ibaret olamaz. Ancak çelik silo, soğuk hava deposu ve sera yatırımları sadece inşaat faaliyetinden ibaret olabilir.”

“(6) Proje uygulaması ile ilgili mevzuat gereği başvuru aşamasında alınması gerekli izin, ruhsat ve denetim işleri ile yapılması zorunlu olan tüm işlemlerin yerine getirilmesinden yatırımcılar sorumludur. İlgili mevzuat gereği alınması gerekli izin ve ruhsatlar hibe sözleşmesi ekinde, tesis tamamlandıktan sonra alınması gerekli izin ve ruhsatlar ise en geç nihai rapor ekinde sunulmak zorundadır. Ancak yatırımcının, ilgili mevzuat gereğince alınması gerekli izin ve ruhsatları ilgili kurumdan kaynaklanan sebeplerle hibe sözleşmesi aşamasında sunamaması ve bu durumu belgelendirmesi halinde, yatırımcıya, il müdürlüğünün uygun görüşü ile söz konusu belgeleri temin ederek hibe sözleşmesi imzalaması için otuz gün süre verilir.”

MADDE 10- Aynı Tebliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Tamamlama” ibaresi “Kapasite artırımı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin on birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece makine ve ekipman alım giderinden ibaret olamaz. Ancak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında hibeye esas proje gideri sadece makine ekipman alım giderinden ibaret olabilir.”

MADDE 11- Aynı Tebliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (l) bendinde yer alan “Laboratuvar” ibaresi ile aynı fıkranın (m) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- Aynı Tebliğin 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Bakanlık bilgi sistemlerinde herhangi bir aksaklık olması halinde Genel Müdürlük gerekli önlemleri alır.”

MADDE 13- Aynı Tebliğin 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ilk” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına “tarihini” ibaresinden sonra gelmek üzere “takip eden üç iş günü içerisinde yapılacak toplantıyı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 14- Aynı Tebliğin 25 inci maddesinin başlığı “Başvuruların idari uygunluk ile başvuru sahibi ve projenin uygunluğu açısından incelenmesi” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Belge ve dokümanların yüklenmesinin ardından, il proje değerlendirme komisyonu, başvuruları güncel uygulama rehberinde yayımlanacak Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi ile Başvuru Sahibi ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosu Kriterlerine göre inceler. Uygun bulunan başvurular değerlendirmeye alınır.”

MADDE 15- Aynı Tebliğin 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 16- Aynı Tebliğin 27 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “imzalanarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “Elektronik Belge Yönetim Sistemi üzerinden” ibaresi eklenmiştir.

“(1) Başvurular değerlendirilirken; başvuru sahibinin niteliği, yatırım yerinin karakteristiği, yatırımın niteliği, yatırımın sektörel önceliği, başvuru sahibinin daha önce hibeden yararlanma durumu gibi kriterler göz önüne alınır.”

“(3) Genel değerlendirme raporu, değerlendirme sonuç tablosu ve Program teklif listelerinin çıktıları ile başvuru sahiplerince girişi yapılan başvuru dosyaları, 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre il müdürlüklerinde muhafaza edilir.”

MADDE 17- Aynı Tebliğin 28 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “merkez değerlendirme” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve bütçe belirleme” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 18- Aynı Tebliğin 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ç) ve (i) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (d) bendinde yer alan “Başvurunun uygulama için” ibaresi “Projenin uygulama süresinin” şeklinde ve aynı fıkranın (m) bendinde yer alan “250.000” ibaresi “1.000.001” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (h) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“(ç) Çelik silo ve soğuk hava deposunda yenilenebilir enerji üretim tesisleri yapımı ve/veya soğuk hava deposu ekipmanı alımı hariç teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon ile kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması ve kapasite artırımı niteliğinde hibe başvurusu yapılması.”

“(i) Bütün yatırım konularında; 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu ve/veya 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında konulan şerhler için ilgili kurumdan yatırım yapılmasında sakınca olmadığına dair belge alınmış yatırım yerleri ile organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi ve ihtisas küçük sanayi sitesi tarafından yatırım yerlerine konulan ipotek veya şerhler, organize sanayi bölgelerinin kuruluşunda kullanılan krediler nedeniyle konulan ipotek ve şerhler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular için yatırım yerinin kiralanmış olması durumunda kira sözleşmeleri nedeniyle yatırım yerlerine konulan şerhler hariç, yatırım yerinin tapu kaydında

ipoteke, haciz, ihtiyati tedbir ve yatırımın sürdürülebilirliğini etkileyebilecek şerhler bulunması ve/veya hakkında açılmış dava olması.”

“v) Başvuru sahibi hakkında iflas, konkordato veya tasfiye kararı alınmış olması, mal varlığı ya da işlerinin atanmış kayyum veya vasi tarafından idare ediliyor olması.

y) Başvuru sahibinin Bakanlık tarafından destek dışı işletmeler kapsamına alınmış olması.

z) Yatırım yerinin Serbest Bölgeler Kanununa göre kurulmuş serbest bölgelerden birinde olması.”

MADDE 19- Aynı Tebliğin 31 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (ç) bendinde yer alan “nihai puana göre” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“a) Yatırım bütçeleri, merkez proje değerlendirme ve bütçe belirleme komisyonu tarafından Ek-5 doğrultusunda Bakanlığın destekleme politikalarına göre belirlenir. İllerin katsayıları; tarım alanları, hayvan varlıkları, Bakanlık kayıt sisteminde yer alan işletme sayıları ve ilin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu IPARD Programları ile Kent Tarımı Eylem Planı kapsamında olup olmadığı dikkate alınarak Bakanlık tarafından hesaplanır.”

“c) İlin bütçesinin tüm başvurular için yeterli olmaması durumunda; uygun olarak kabul edilen projeler il ve merkez değerlendirme komisyonunun vermiş olduğu toplam puana göre en büyükten en küçüğe doğru asıl ve yedek olarak sıralanır. İlin bütçe imkânları dâhilinde en yüksek puan alan projeden başlanarak projeler sırayla Programa alınır. Asıl olarak hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanan yatırımcılardan, sözleşme imzalamayanlar ve/veya projeyi uygulamaktan vazgeçenler olması halinde; Genel Müdürlükçe ilin bütçesi dahilinde proje son tamamlanma tarihi gözetilerek yedek listede bulunan yatırımcılar sırası ile hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilir. Yedek listeden çağırma işlemi sadece bir defa yapılır.”

MADDE 20- Aynı Tebliğin 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “on gün içerisinde tebliğ eder” ibaresi “güncel uygulama rehberinde belirtilen şekilde bildirir” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- Aynı Tebliğin 33 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Başvuru sahibi tarafından teslim edilen hibe sözleşmesi ekleri il müdürlüklerince uygun bulunursa, inşaat işleri ve makine ekipman satın alma uygulama sözleşmesi incelemesinde uygun harcama kapsamında kabul edilmeyen metraj ve alımlar hibeye esas bütçeden çıkarılarak aynı katkı kapsamına alınır, yer tespiti ve teslimi tutanağının düzenlenmesi sonrası hibe sözleşmesi imzalanır. Bakanlıkça belirlenen referans fiyat bulunması halinde hibeye esas proje tutarı referans fiyatı geçemez. Proje bütçesi, hibe sözleşmesi öncesi il proje yürütme biriminin referans fiyat karşılaştırması sonucu uygun bulunduğu miktar, metraj ve birim fiyat üzerinden revize edilir.”

MADDE 22- Aynı Tebliğin 36 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Hibe tutarı hibe sözleşmesinde belirtilir ve bu tutar üst limit niteliğindedir. Hibeye esas proje tutarının üst limiti belirlenen referans fiyatı geçemez. Satın almadan sonra fatura tutarının hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas proje tutarının altında olması durumunda faturada belirtilen tutarın %50’sine hibe ödemesi yapılır. Fatura tutarının hibeye esas proje tutarının üzerinde olması durumunda ise aradaki fark yatırımcı tarafından aynı katkı ile karşılanır. Hibenin nihai tutarı, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar.”

MADDE 23- Aynı Tebliğin 38 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “makine-ekipman alım süresini takiben on gün içerisinde, son gününün tatil gününe denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü mesai bitimine” ibaresi “projenin son tamamlanma tarihine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- Aynı Tebliğin 40 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına birinci cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İl müdürlüğüne teslim edilen nihai rapor il proje yürütme birimi tarafından on beş gün içerisinde ilgili mevzuat, hibe sözleşmesi ve proje amaçlarına uygunluğu açısından kontrol edilir.”

MADDE 25- Aynı Tebliğin 46 ncı maddesinin başlığına “tesis” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve makine ekipman” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Proje sahibi, hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tesisin ve/veya makine ekipmanın mülkiyetini, yerini ve amacını projenin tamamlanmasından itibaren üç yıl içinde değiştiremez, kapasitesini azaltamaz, başkalarına kiralayamaz.”

“(3) 8 inci madde kapsamındaki konularda gerçekleştirilen yatırımların, mücbir sebepler dışında, projelerin amaçlarına uygun olarak üç yıllık izleme süresince faaliyetlerini sürdürmeleri şarttır. Birinci fıkra haricinde, tesisin ve/veya makine ekipmanın mülkiyetinin, yerinin ve/veya amacının projenin tamamlanmasından sonraki üç yıl içerisinde değiştirildiğinin veya kiralandığının il müdürlüğü tarafından tespiti halinde, ödenen hibe tutarı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre hesaplanarak gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan tahsil edilir.”

MADDE 26- Aynı Tebliğin Ek-3, Ek-4 ve Ek-5’i ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 27- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 28- Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

TEBLİĞ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA KIRSAL EKONOMİK
ALTYAPI YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2020/25)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2022/30)**

MADDE 1- 21/11/2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/25)'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendine “her yıl” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kasım ayında bir sonraki yılın uygulamalarında kullanılmak üzere” ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (j), (o), (p), (ş), (nn), (oo) ve (öö) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (s), (bb), (kk) ve (mm) bentleri yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkranın (cc) bendinde yer alan “en fazla 3 kW güç sağlayan” ibaresi “kullanılacak olup şebekeye bağlı olmayan, bağımsız” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“j) İl proje değerlendirme komisyonu: A iş planı kapsamında vali yardımcısı başkanlığında; Bakanlık il müdürü, il müdür yardımcısı ve ilgili şube müdürlerinden en az beş kişiden; B iş planı kapsamında ise vali yardımcısı başkanlığında; Bakanlık il müdürü ve il müdür yardımcısı, il özel idaresi genel sekreteri/sekreter yardımcısı, çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürü/il müdür yardımcısı, ziraat odası başkanı/başkan yardımcısı, ticaret il müdürü, sanayi ve teknoloji il müdürü/il müdür yardımcısı ile ihtiyaç duyulması halinde proje konusuna göre belirlenen diğer ilgili üniversite, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumu temsilcilerinden en az beş kişiden oluşturulan ve bu Tebliğ kapsamında ilinde yapılan proje başvurularını değerlendiren komisyonu,”

“o) Kırsal ekonomik altyapı: Aile işletmeciliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri, arıcılık ve arı ürünlerine yönelik yatırımlar, bilişim sistemleri ve eğitimi, el sanatları ve katma değerli ürünler, ipek böceği yetiştiriciliği, su ürünleri yetiştiriciliği, tarımsal amaçlı birim kooperatif ve birlikler ile bunların üst birlikleri için makine parkları, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği yatırımlarını,”

“p) Küçük ölçekli aile işletmesi: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu elli milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeyi,”

“ş) Nihai rapor: B iş planı kapsamında yatırıma ait fiili uygulamaların tamamlanmasını takiben ödeme talebi evrakı ile yatırımcı tarafından hazırlanıp il müdürlüğüne teslim edilen raporu,”

“nn) A iş planı: 5.000 Türk Lirası ile 500.000 Türk Lirası arası bütçe içeren başvuruları,

oo) B iş planı: 50.000 Türk Lirası ile 1.000.000 Türk Lirası arası bütçe içeren başvuruları,

öö) Birincil Üretim Tesisi: Bitkisel ve hayvansal üretim yapan, tarımsal faaliyette bulunan, Bakanlık tarafından oluşturulmuş kayıt sistemlerinden herhangi birine kayıtlı olan tarımsal işletmeleri,”

“tt) Bakanlık kayıt sistemi: Bakanlık tarafından tarımsal üretime yönelik oluşturulan kayıt sistemlerini,

uu) Bütçe belirleme komisyonu: Bakanlığın destekleme politikalarına göre bu Tebliğde yer alan esaslar doğrultusunda yatırım bütçelerini belirleyen, illerin katsayılarını hesaplayarak bütçenin bu katsayı oranında il bazında dağılımını yapan ve Genel Müdürlük tarafından; aralarında ilgili genel müdür yardımcısı ve daire başkanının bulunduğu en az beş kişiden oluşturulan komisyonu,

üü) Küçük aile işletmesi: Bitkisel üretim yapan işletmelerde tarımsal faaliyette bulunduğu beş dekara kadar tarım arazisi varlığı olan; hayvancılık işletmelerinde ise elli başa kadar büyükbaş veya üç yüz başa kadar küçükbaş hayvan varlığı olan işletmeyi,

vv) Referans fiyat: Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüklerinde oluşturulan Referans Fiyat Komisyonu tarafından belirlenerek listeler halinde yayımlanan makine ve ekipman fiyatını,

yy) Referans fiyat komisyonu: Genel Müdürlükte ilgili daire başkanı başkanlığında ilgili daire personeli içinden, il müdürlüklerinde ise il müdürü ve/veya il müdür yardımcısı başkanlığında il proje yürütme birimi personeli içinden en az üç kişiden oluşturulan komisyonu,”

MADDE 2- Aynı Tebliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Projelerin uygulamasını; bu Tebliğ, yürürlükteki ilgili mevzuat ve bu amaçla Genel Müdürlük tarafından hazırlanan güncel uygulama rehberi hükümleri doğrultusunda kontrol eder, izler ve değerlendirir. Ödeme taleplerini inceleyerek uygun olanları il müdürlüğünün onayından sonra Genel Müdürlüğe gönderir.”

MADDE 3- Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile beşinci, altıncı, on ikinci ve on beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, yedinci fıkrasına “tarımsal amaçlı” ibaresinden sonra gelmek üzere “birim” ibaresi eklenmiş, onuncu fıkrasında yer alan “son ödemenin” ibaresi “başvurunun” şeklinde ve “üç” ibaresi “beş” şeklinde ve on yedinci fıkrasında yer alan “Ülkemizde üretilen elektrikli traktörler haricinde kendinden” ibaresi “kendi” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin on altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“f) Tarımsal amaçlı birim kooperatif ve birlikler ile bunların üst birlikleri için makine parkları,”

“(5) Tarımsal ürünlerin depolanmasına yönelik başvurularda çelik silo ve soğuk hava deposu yapımına yönelik yeni tesislerin yapımı ile yenilenebilir enerji ve/veya soğuk hava deposu ekipmanıyla sınırlı olmak kaydı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

(6) Yatırım yeri; sadece köy, belde, kırsal mahalle ve tüm illerde nüfusu 20.000’den az olan yerleşim yerlerinde ise başvuru yapılabilir.”

“(12) Tarımsal amaçlı birim kooperatifler ve birlikler ile bunların üst birliklerince yapılacak başvurularda kira süresi şartı aranmaz.”

“(15) Aile işletmeciliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri konusunda yapılan örtü altı tarım başvuruları, 25/6/2014 tarihli ve 29041 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Örtü Altı Kayıt Sistemi Yönetmeliği hükümlerine uygun olmalıdır.”

“(18) Tuzun 16/8/2013 tarihli ve 28737 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Tuz Tebliği (Tebliğ No: 2013/48)’ne uygun olarak işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması kapsamında kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki proje başvuruları hibe desteği kapsamındadır.

(19) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre kurulmuş serbest bölgelerde yapılacak yatırımlar için başvuru kabul edilmemektedir.”

MADDE 4- Aynı Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Ekim” ibaresi “Kasım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Tebliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- (1) Projelerin son tamamlanma tarihi mücbir sebepler hariç; A iş planı kapsamında hibe sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altmış gün, B iş planı kapsamında ise hibe sözleşmesinin imzalandığı takvim yılının Kasım ayının son iş günüdür.”

MADDE 6- Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin yedinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) El sanatları ve katma değerli ürünler hariç, başvuru sahiplerinin Bakanlık tarafından oluşturulan kayıt sistemlerinden başvuru konusu ile ilgili olan kayıt sistemine son başvuru tarihinden önce kayıtlı olması gerekir. A iş planı kapsamında proje sunacak başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ise; son başvuru tarihinden önce en az bir yıldır söz konusu sistemlere kayıtlı olması gerekmektedir.”

“a) Çiftçilerin; Bakanlık tarafından oluşturulmuş kayıt sistemlerinden herhangi birine kayıtlı olduklarına dair belgeyi ve su ürünleri konusunda başvuru yapacakların Su Ürünleri Yetiştiriciliği Belgesini,”

MADDE 7- Aynı Tebliğin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “kooperatif ve birlikler” ibaresi “birim kooperatif ve birlikler ile bunların üst birlikleri” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) İl özel idaresi ve belediye gibi kamu kurum ve kuruluşları, bunların vakıf ve birlik benzeri teşekkülleri ile içinde bulundukları ortaklıkların başvuruları Program kapsamında değerlendirilmez.”

MADDE 8- Aynı Tebliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “300.000 TL” ibaresi “500.000 Türk Lirası”, “600.000 TL” ibaresi “1.000.000 Türk Lirası” şeklinde, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “kadar hibe yoluyla destek” ibaresi “hibe” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) A iş planı kapsamında hibeye esas proje tutarı alt limiti 5.000 Türk Lirası, B iş planı kapsamında ise 50.000 Türk Lirasıdır. Bu limitin altındaki başvurular kabul edilmez.”

MADDE 9- Aynı Tebliğin 15 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Hibeye” ibaresi “B iş planı kapsamında hibeye” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “Hibe sözleşmesine” ibaresi “B iş planı kapsamında hibe sözleşmesine” şeklinde ve yedinci fıkrasında yer alan “Yatırımcı” ibaresi “B iş planı kapsamında yatırımcı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Aynı Tebliğin 16 ncı maddesinin ikinci, beşinci, yedinci, onuncu ve on ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, sekizinci ve on üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış, dokuzuncu fıkrasında yer alan “3” ibaresi “5” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkarda yer alan “veya Stand-Alone” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece inşaat faaliyetinden ibaret olamaz. Ancak çelik silo, soğuk hava deposu ve sera yatırımları sadece inşaat faaliyetinden ibaret olabilir.”

“(5) Program kapsamında yapılacak yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki yatırımlarda, yatırıma konu işleme alanı dışında ihtiyaç duyulan idareye ait personel odaları, yatakhane, yemekhane, teşhir ve satış reyonu, bekçi kulübesi, bahçe duvarı, çit, tesis bahçesinin düzenlenmesi gibi bölümler ve bunlara ait giderler idarî alan olarak ve hibeye uygun harcamalar kapsamında değerlendirilir. Bu harcamaların toplamı hibeye esas inşaat giderinin %15’ini, her yapı için kazı, dolgu ve reglaj işleri, yapının toplam hibeye esas inşaat giderinin % 6’sını ve alansal olarak idarî alan, toplam inşaat alanının %30’unu aşamaz.”

“(7) Proje uygulaması ile ilgili mevzuat gereği başvuru aşamasında alınması gerekli izin, ruhsat ve denetim işleri ile yapılması zorunlu olan tüm işlemlerin yerine getirilmesinden yatırımcılar sorumludur. İlgili mevzuat gereği alınması gerekli izin ve ruhsatlar, hibe sözleşmesi ekinde, tesis tamamlandıktan sonra alınması gerekli izin ve ruhsatlar ise en geç nihai rapor ekinde sunulmak zorundadır. Ancak, yatırımcının, inşaat işleri ile ilgili mevzuat gereğince alınması gerekli izin ve ruhsatları ilgili kurumdan kaynaklanan sebeplerle hibe sözleşmesi aşamasında sunamaması ve

bu durumu belgelendirmesi halinde, yatırımcıya, il müdürlüğünün uygun görüşü ile söz konusu belgeleri temin ederek hibe sözleşmesi imzalaması için otuz gün süre verilir.”

“(10) Şebekeden bağımsız (off-grid) sistemlerde bağlantı anlaşması istenmez. İl proje değerlendirme komisyonu ve il proje yürütme birimi, işletmelerin şebekeden bağımsız (off-grid) yenilenebilir enerji yatırımları için proje onay yetkisine sahiptir.”

“(12) Çelik silo, sera ve soğuk hava deposu yatırımları hariç inşaat gideri; yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki yatırımlarda hibeye esas proje tutarının %80’inden, kapasite artırımına yönelik yatırımlarda %60’ından, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyona yönelik yatırımlarda ise %20’sinden fazla olamaz.”

MADDE 11- Aynı Tebliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması” ibaresi “Kapasite artırımı” şeklinde ve sekizinci fıkrasında yer alan “sulama çözümleri” ibaresi “fertilizasyon çözümleri” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin onuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece makine ve ekipman alım giderinden ibaret olamaz. Ancak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında hibeye esas proje gideri sadece makine ve ekipman alım giderinden ibaret olabilir.”

MADDE 12- Aynı Tebliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (l) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (m) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“(l) Sarf malzemeleri.”

MADDE 13- Aynı Tebliğin 23 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Bakanlık bilgi sistemlerinde herhangi bir aksaklık olması halinde Genel Müdürlük gerekli önlemleri alır.”

MADDE 14- Aynı Tebliğin 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “ilk” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrasına “tarihini” ibaresinden sonra gelmek üzere “takip eden üç iş günü içerisinde yapılacak toplantıyı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- Aynı Tebliğin 25 inci maddesinin başlığı “Başvuruların idari uygunluk ile başvuru sahibi ve projenin uygunluğu açısından incelenmesi” şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Belge ve dokümanların yüklenmesinin ardından, il proje değerlendirme komisyonu, başvuruları güncel uygulama rehberinde yayımlanacak Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi ile Başvuru Sahibi ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosu Kriterlerine göre inceler. Uygun bulunan başvurular değerlendirmeye alınır.”

MADDE 16- Aynı Tebliğin 26 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 17- Aynı Tebliğin 27 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Başvurular değerlendirilirken; başvuru sahibinin niteliği, yatırım yerinin karakteristiği, yatırımın sektörel önceliği ve başvuru sahibinin daha önce hibeden yararlanma durumu gibi kriterler göz önüne alınır.”

“(3) Uygun başvurular, Ek-5 dikkate alınarak aldıkları nihai puana göre en büyüktен en küçüğe doğru sıralanır ve teklif listeleri hazırlanır. Genel değerlendirme raporu, değerlendirme sonuç tablosu ve program teklif listelerinin veri giriş sistemi üzerinden alınan çıktıları, komisyonca imzalanan üst yazı ile birlikte Elektronik Belge Yönetim Sistemi üzerinden Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel değerlendirme raporu, değerlendirme sonuç tablosu ve program teklif listelerinin çıktıları ile başvuru sahiplerince girişi yapılan başvuru dosyaları, 18/10/2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre il müdürlüklerinde muhafaza edilir.”

MADDE 18- Aynı Tebliğin 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “Başvurunun uygulama için” ibaresi “Projenin uygulama süresinin” şeklinde değiştirilmiş, (ğ) bendi yürürlükten kaldırılmış, (h), (k) ve (t) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“(h) B iş planı kapsamında, 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu ve/veya 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında konulan şerhler için ilgili kurumdan yatırım yapılmasında sakınca olmadığına dair belge alınmış yatırım yerleri ile organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi ve ihtisas küçük sanayi sitesi tarafından yatırım yerlerine konulan ipotek veya şerhler, organize sanayi bölgelerinin kuruluşunda kullanılan krediler nedeniyle konulan ipotek ve şerhler ile bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvurular için yatırım yerinin kiralanmış olması durumunda kira sözleşmeleri nedeniyle yatırım yerlerine konulan şerhler hariç, yatırım yerinin tapu kaydında ipotek, haciz, ihtiyati tedbir ve yatırımın sürdürülebilirliğini etkileyebilecek şerhler bulunması ve/veya hakkında dava açılmış olması.”

“(k) Başvuruda belirtilen hibeye esas proje tutarının alt limitin altında olması.”

“(t) Her iki iş planı kapsamında yapılacak tüm başvurular için başvuruya konu faaliyetin 8 inci maddede belirtilen alanlar dışında olması.”

“(y) Çelik silo ve soğuk hava deposunda yenilenebilir enerji üretim tesisleri yapımı ve/veya soğuk hava deposu ekipmanı alımı hariç teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon ile kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması ve kapasite artırımı niteliğinde hibe başvurusu yapılması.

z) Başvuru sahibi hakkında iflas, konkordato veya tasfiye kararı alınmış olması, mal varlığı ya da işlerinin atanmış kayyum veya vasi tarafından idare ediliyor olması.

aa) Başvuru sahibinin Bakanlık tarafından destek dışı işletmeler kapsamına alınmış olması.

bb) Yatırım yerinin 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre kurulmuş serbest bölgelerden birinde olması.”

MADDE 19- Aynı Tebliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrasının (a), (c) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Yatırım bütçeleri, bütçe belirleme komisyonu tarafından Ek-5 doğrultusunda Bakanlığın destekleme politikalarına göre belirlenir. İllerin katsayıları; tarım alanları, hayvan varlıkları, Bakanlık kayıt sistemlerinde yer alan işletme sayıları ve ilin Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu IPARD Programları ile Kent Tarımı Eylem Planı kapsamında olup olmadığı dikkate alınarak asgari ve azami limitler dâhilinde Bakanlık tarafından hesaplanır.”

“c) İlin bütçesinin tüm başvurular için yeterli olmaması durumunda; uygun olarak kabul edilen projeler il değerlendirme komisyonunun vermiş olduğu toplam puana göre en büyükten en küçüğe doğru asıl ve yedek olarak sıralanır. İlin bütçe imkânları dâhilinde en yüksek puan alan projeden başlanarak projeler sırayla programa alınır. Asıl olarak hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanan yatırımcılardan, sözleşme imzalamayanlar ve/veya projeyi uygulamaktan vazgeçenler olması halinde; Genel Müdürlüğün uygun görüşü kapsamında, ilin bütçesi dahilinde, proje son tamamlanma tarihi gözetilerek yedek listede bulunan yatırımcılar sırası ile hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilir. Yedek listeden çağırma işlemi Genel Müdürlükçe belirlenir.

ç) İlin bütçesinin tüm başvuruları karşılaması durumunda; varsa artan bütçeleri toplanır ve bütçesi yetersiz olan illere katsayısı oranında dağıtılır. Bu işleme programa ayrılan bütçe bitinceye kadar devam edilerek illerin yatırım programı oluşturulur ve nihai değerlendirme kararı düzenlenir.”

MADDE 20- Aynı Tebliğin 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “on gün içerisinde tebliğ eder” ibaresi “güncel uygulama rehberinde belirtilen şekilde bildirir” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- Aynı Tebliğin 32 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Başvuru sahipleri, A iş planı için kendilerine yapılan bildirimi takip eden on beş iş günü; B iş planı için ise kendilerine yapılan bildirimi takip eden yirmi iş günü içerisinde il müdürlüklerine hibe sözleşmesi eki dokümanları ile projeye esas evrakı teslim etmek zorundadır. A iş planı kapsamında bu Tebliğe ve başvuru evrakına göre uygunluğu tespit edilen yatırımcılar ile hibe sözleşmesi imzalanır. Süresi içerisinde il müdürlüğü ile hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahiplerinin proje başvuruları ve bunlara ilişkin değerlendirme sonuçları iptal edilir. B iş planı kapsamında il proje yürütme birimince proje sahasında, projeye esas dosya ve evrak üzerinde en fazla on beş iş günü süre içinde yapılacak inceleme sonrasında, bu Tebliğe ve başvuru evrakına göre uygunluğu tespit edilen proje sahipleri ile il müdürlüğü arasında yer tespiti ve teslim tutanağı düzenlenerek yatırımcılar hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilir. Kendilerine yapılan bu tebligatı takip eden beş iş günü içerisinde il müdürlüğü ile hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahiplerinin proje başvuruları ve bunlara ilişkin değerlendirme sonuçları iptal edilir.

(6) B iş planı kapsamında; başvuru sahibi tarafından teslim edilen hibe sözleşmesi ekleri il müdürlüklerince uygun bulunursa, inşaat işleri ve makine ekipman satın alma uygulama sözleşmesi incelemesinde uygun harcama kapsamında kabul edilmeyen metraj ve alımlar hibeye esas bütçeden çıkarılarak aynı katkı kapsamına alınır, yer tespiti ve teslimi tutanağının düzenlenmesi sonrası hibe sözleşmesi imzalanır. A ve B iş planları için; Bakanlıkça belirlenen referans fiyat bulunması halinde hibeye esas proje tutarı üst limiti referans fiyatı geçemez. Proje bütçesi, hibe sözleşmesi öncesi il proje yürütme biriminin referans fiyat karşılaştırması sonucu uygun bulunduğu miktar, metraj ve birim fiyat üzerinden revize edilir.”

MADDE 22- Aynı Tebliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “son” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) A iş planı kapsamındaki yatırımlar için teminat alınmaz. B iş planı kapsamındaki yatırımlar için ise yatırımcı, hibeye esas proje tutarının %3’ü tutarında süresiz limit dâhilinde banka teminat mektubunu hibe sözleşmesi imzalama aşamasında il müdürlüğüne verir. İl müdürlüğü tarafından teyidi alınan teminat mektubu muhafaza edilmek üzere defterdarlık muhasebe müdürlüğüne teslim edilir. Teminatın nakit olarak verilmek istenmesi halinde nakit teminatın defterdarlık muhasebe müdürlüklerinin tahsilat hesabına yatırılıp, il müdürlüklerinin kurumsal koduyla ilgisine göre 330/430-Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilerek muhasebe işlem sürecinin yürütülmesi sağlanır.”

“(4) Teminat mektubu toplam tutarı, hibeye esas proje tutarının %3’ünden az olmamak kaydı ile birden fazla bankadan alınabilir.”

MADDE 23- Aynı Tebliğin 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Hibe tutarı, hibe sözleşmesinde belirtilir ve bu tutar üst limit niteliğindedir. Satın almadan sonra; fatura tutarının hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas proje tutarının altında olması durumunda faturada belirtilen tutarın %50’sine hibe ödemesi yapılır. Fatura tutarının hibeye esas proje tutarının üzerinde olması durumunda ise aradaki fark yatırımcı tarafından aynı katkı ile karşılanır. Hibenin nihai tutarı, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar.”

MADDE 24- Aynı Tebliğin 37 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Yatırımcılar” ibaresi “B iş planı kapsamında yatırımcılar” şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan “makine-ekipman alım süresini takiben on gün içerisinde, son gününün tatil gününe denk gelmesi halinde takip eden ilk iş günü mesai bitimine” ibaresi “projenin son tamamlanma tarihine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- Aynı Tebliğin 39 uncu maddesinin birinci fıkrasına “makine ve ekipman alım işlerine ait” ibaresinden sonra gelmek üzere “nihai raporu,” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasına “teslim edilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “nihai rapor ve” ibaresi eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Nihai rapor ve ekleri tamamlanmayan projenin ödemesi yapılmaz.”

MADDE 26- Aynı Tebliğin 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “son” ibaresi ve aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan “, her” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27- Aynı Tebliğin 45 inci maddesinin başlığı “Proje ile sağlanan tesisin ve makine ekipmanının mülkiyeti” şeklinde, birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Proje sahibi, hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tesisin ve/veya makine ekipmanının mülkiyetini, yerini ve amacını izleme süresi boyunca değiştiremez, kapasitesini azaltamaz, başkalarına kiralayamaz. Bu amaçla, il müdürlüğü A iş planı için yılda en az bir kere makine ekipmanı, B iş planı için ise yılda en az iki kere yatırımları yerinde kontrol eder ve tutanağa bağlar.”

“(3) 8 inci madde kapsamındaki konularda gerçekleştirilen yatırımların, mücbir sebepler dışında, projelerin amaçlarına uygun olarak A iş planı kapsamında iki, B iş planı kapsamında ise üç yıllık izleme süresince faaliyetlerini sürdürmeleri şarttır. B iş planı kapsamında yapılan yatırımlarda tesisin ve/veya makine ekipmanının, A iş planı kapsamında ise makine ekipmanının mülkiyetinin, yerinin ve/veya amacının izleme süresi içerisinde değiştirildiğinin veya kiralandığının il müdürlüğü tarafından tespiti halinde, ödenen hibe tutarı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre hesaplanarak gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan tahsil edilir.”

MADDE 28- Aynı Tebliğin ekinde bulunan Ek-4 ve Ek-5 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 29- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 30- Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)